

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู: การวิเคราะห์ไมเดลลดหลั่น 2 ระดับ

วิชุดา น้อยนวล
สุชาดา กรเพชรปาณี และ เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม
มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างระดับและสร้างสมการพยากรณ์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชลบุรี จำนวน 900 คน ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรระดับครู 4 ตัวแปร ได้แก่ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การซักนำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน ตัวแปรระดับโรงเรียน 3 ตัวแปร ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียน และบรรยายกาศของโรงเรียน ตัวแปรตามคือการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 8 ชุด วิเคราะห์ไมเดลพหุระดับด้วยโปรแกรม HLM

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ตัวแปรระดับครูที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน ได้แก่ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ และการซักนำทางสังคม
2. ตัวแปรระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน และบรรยายกาศของโรงเรียน
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างระดับ คือความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการได้เห็นตัวแบบ บรรยายกาศของโรงเรียน ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ และการซักนำทางสังคม
4. สามารถสรุปได้ว่า สามารถอธิบายความแปรปรวนของการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน ได้ร้อยละ 54

ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก พศ.ดร.สุชาดา กรเพชรปาณี และ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พศ.ดร.เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม

Variables Influencing Collective Teacher Efficacy: A Two-Level Hierarchical Linear Model

*Wichuda Noinual
Suchada Kornpetpanee and Charoenwit Sompongamt
Burapha University, Thailand*

Abstract

The purpose of this research was to determine the variables that influence the collective efficacy of teachers, to examine the interaction among variables at the teacher-level and school-level, and to construct a regression equation for collective teacher efficacy. The sample consisted of 900 teachers in schools of the Chonburi Educational Service Area. The independent variables at the teacher-level were mastery experience, vicarious experience, social persuasion, and job stress. The independent variables at the school-level were instructional leadership, supervision, and school climate. The dependent variable was collective teacher efficacy. Research instruments included the collective teacher efficacy questionnaire, mastery experience questionnaire, vicarious experience questionnaire, social persuasion questionnaire, job stress scale, instructional leadership questionnaire, supervision questionnaire, and school climate questionnaire. Hierarchical linear modeling was employed for the multi-level analysis.

Results were as follows:

1. *At the teacher-level, the variables which influenced collective teacher efficacy were mastery experience, vicarious experience, and social persuasion.*
2. *At the school-level, the variables which influenced collective teacher efficacy were instructional leadership and school climate.*
3. *There were interactions among variables at both the teacher-level and the school-level; these were between instructional leadership and vicarious experience, school climate and mastery experience, and school climate and social persuasion.*
4. *The variables in the model were found to account for 54 percent of dependent variable's variance.*

Based on a master thesis in Educational Research Technology, Burapha University, under the supervision of Assist. Prof. Suchada Kornpetpanee, Ph.D., and Assist. Prof. Charoenwit Sompongamt, Ph.D.

ความนำ

การรับรู้ความสามารถของตนของเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะเชื่อมโยงความรู้และทักษะกับพฤติกรรม การสอนของครูให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยบ่งชี้ว่าความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการสอนของครู มีความสำคัญต่อการกำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนและการประเมินผล การรับรู้ความสามารถของครู ที่แตกต่างกันมีความสำคัญในการบ่งชี้ถึงคุณภาพของการสอนที่แตกต่างกันด้วย ครูที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถสูง จะเชื่อว่าตนสามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จในการเรียนได้ มีการคาดหวังผลลัพธ์ที่ดีของนักเรียนสูง และจากความเชื่อนี้นำไปสู่พฤติกรรมการแสดงออกของครูในทางบวก เช่น มีความมานะพยายามในการสอน พัฒนาภารกิจกรรม การเรียนการสอนให้มีความท้าทาย สร้างบรรยากาศในการเรียนให้เป็นไปในทางบวก และพยายามกระตุ้นนักเรียนแต่ละคน ให้มีความกระตือรือร้นสนใจในการเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้นักเรียนมีผลลัพธ์ที่ทางการเรียนสูงขึ้น ในขณะที่ครูที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถต่างขาดความมานะพยายาม มีความห้อแท้ในการแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน “ไม่แน่ใจในความสามารถของตนที่จะจัดการกับชั้นเรียน ความคุณพุทธิกรรมนักเรียนอย่างเข้มงวด มีแนวโน้มที่จะควบคุม แบบผด็จการและลงโทษนักเรียนมากกว่าครูที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถสูง (ปัณิตา นิรമล, 2547; Phypakhavong, K. and others, 2007; Bandura , 1997; Gidson & Dembo, 1984; Warren & Payne, 1997) นอกเหนือนี้ครูที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถสูงจะใช้เวลาในการสอนนักเรียนทั้งชั้นหรือนักเรียนกลุ่มใหญ่โดยรวมมากกว่าครูที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถต่ำ การที่ครูให้เวลาบักการสอนนักเรียนกลุ่มใหญ่จะมีผลทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับความรู้และการชี้แนะในการเรียน มีส่วนร่วมและทำกิจกรรมในการเรียนมากกว่า และครูที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถสูงยังใช้เวลา ในการตรวจงาน เตรียมการสอน เตรียมบทเรียน วางแผนการเรียนการสอน รวมถึงสามารถ ใช้เทคนิคการสอน ได้หลากหลายและขยายผลมากกว่าครูที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถต่ำ อีกทั้งมีความอดทนในการรอคอย คำตอบที่ถูกต้องจากนักเรียน พยายามชี้นำให้นักเรียนสามารถหาคำตอบที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง แตกต่างจากครูที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถต่ำ ขาดความอดทนในการรอคอยคำตอบจากนักเรียน ไม่พยายามกระตุ้นให้นักเรียนตอบแต่จะเปลี่ยนไปตามนักเรียนคนอื่นหรือเฉลยคำตอบแทน (Gidson & Dembo, 1984; Saklofak, Michayluk & Randhawa, 1988 cited in Bandura, 1997) ดังนั้น การรับรู้ความสามารถตนของครู จึงมีความสำคัญพราะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของครู นำไปสู่ความสำเร็จในการสอนและช่วยให้นักเรียนมีผลลัพธ์ที่ทางการเรียนดีขึ้น

การศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนของครู ได้กระทำอย่างกว้างขวางในต่างประเทศ และในช่วงระยะเวลา 2 – 3 ปี ที่ผ่านมา การวิจัยได้ขับขยายแนวคิดจากการศึกษาการรับรู้ความสามารถของตนเองมาเป็นการรับรู้ความสามารถของกลุ่ม โดยสร้างกรอบแนวคิดจากทฤษฎีปัญญาทางสังคมของแบรนดูรา (Bandura, 1997) จากการรับรู้ความสามารถของตนของ (Self Efficacy) ไปสู่การรับรู้ความสามารถของกลุ่ม (Collective Efficacy) โดยเป็นการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับระดับความสามารถของกลุ่ม ในที่นี้การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู หมายถึง การตัดสินของครูในเรื่องความสามารถของคณะครุภายน์ โรงเรียนว่าสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการทำงานและการสอนให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดนี้ สอดคล้องกับแนวคิดทางการศึกษาที่เชื่อว่าการศึกษาเป็นกระบวนการการทำงานร่วมกัน ซึ่งเริ่มจากความรู้สึกไว้วางใจและเชื่อมั่นต่อครูอื่น ๆ ใน การเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนระดับชั้นพื้นฐานเพื่อส่งต่อให้ครูที่สอนระดับชั้นที่สูงขึ้น ทำให้ครูสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและรายรื่น สร้างผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ความสามารถของกลุ่มจะเกี่ยวข้องกับภาระงาน ความพยายาม ความอดทน ความตึงเครียด และความสำเร็จของกลุ่ม

ในบางครั้งครูต้องทำงานร่วมกันในการวางแผนการสอน การวิเคราะห์ภารกิจ การแบ่งปันทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์กับระบบการบริหารเกี่ยวกับการวางแผนทางการดำเนินงานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติทั่วไป ทำให้ครูมีประสบการณ์ในการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วมในการกิจกรรมกัน ได้อยู่ในบรรยากาศที่พูดคุยกันถึงวิธีการเรียนรู้ การชูงใจและการแก้ปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียน ลิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมระดับการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูได้ (Parker, 1994; Goddard, 2000)

การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกันนั้นจะพิจารณาในระดับกลุ่ม โดยการศึกษาจากสามชิกภายในกลุ่ม Goddard (2000) ได้ศึกษาวิธีการวัดการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูและผลของการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูต่อผลลัพธ์จากการเรียนของนักเรียน โดยใช้โมเดลที่ Tschannen-Moran และคณะ (1998 cited in Goddard, 2000) พัฒนาขึ้นตามแนวคิดของ Bandura ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกันมี 4 ปัจจัย ได้แก่ ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การซักนำทางสังคม และสภาพการทำงานของกลุ่ม นอกเหนือจากนี้ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์จากการเรียนของนักเรียน อย่างไรก็ได้ เนื่องจากโครงสร้างของระบบการศึกษามีความสัมพันธ์ซ้อน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดข้อมูลเป็นระดับเดียวกัน เป็นการลดลงโดยตรงส่วนของระดับข้อมูล และอาจทำให้เกิดความพิเศษเฉพาะในการสรุปผลกระทบว่าระดับนี้ของหากความพิเศษเฉพาะในกระบวนการค่าสัมประสิทธิ์ของการทำงาน และความคาดเคลื่อนของการทำงานก็มีค่าความแปรปรวนสูงและไม่คงที่ นอกเหนือจากนี้ระดับเดียวกัน แต่ต่างระดับกันย่อมมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตลอดเวลา การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ที่ระดับเดียวกันโดยละเอียดที่น้ำหนักของการวิเคราะห์ต่างระดับ ทำให้ลดลงการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่อยู่ต่างระดับกันออกเดียว (สำเริง บุญเรืองรัตน์, 2540) ดังนั้น การวิจัยนี้จึงเลือกเทคนิควิธีการวิเคราะห์พหุระดับตัวแปรมาใช้ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู โดยศึกษาตัวแปร 2 ระดับ คือตัวแปรระดับบุคคลและระดับโรงเรียน เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู และเป็นแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน อันจะส่งผลทำให้ผลลัพธ์จากการเรียนของนักเรียนดีขึ้น และส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรระดับครูที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรระดับโรงเรียนที่มีต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างระดับที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู

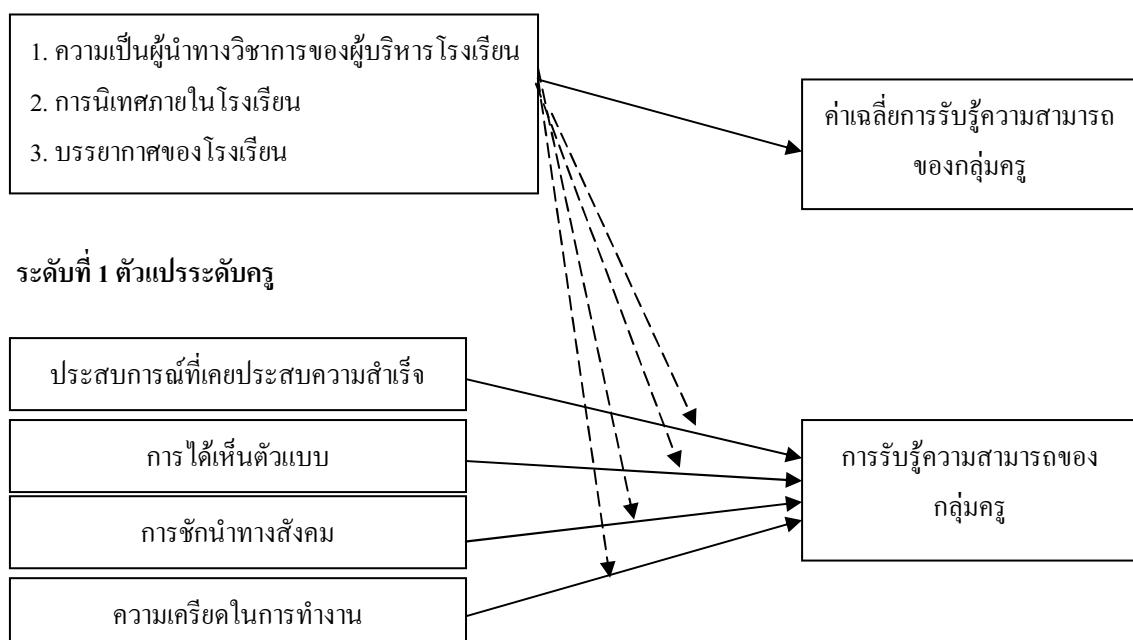
กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนากรอบแนวคิดการวิจัยโดยการสังเคราะห์จากทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองและการรับรู้ความสามารถของกลุ่มของ Bandura (1997) และโมเดลการรับรู้ความสามารถของครูของ Tschannen-Moran และคณะ (1998 cited in Goddard, 2000) ที่เสนอว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มในการทำงาน มี 4 ปัจจัย ได้แก่ ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การซักนำทางสังคม และสภาพการทำงานของกลุ่ม โดยอยู่ในรูปแบบของความเครียด นอกเหนือจากนี้ผลงานวิจัยหลายเรื่องบ่งชี้ว่ามีตัวแปรระดับโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูด้วย เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกลุ่มต่าง ๆ

ในโรงเรียนที่ทำให้บรรยายกาศของโรงเรียนแต่ละแห่งแตกต่างกัน ภาวะผู้นำและพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ผลการวิจัยหลายเรื่องได้ข้อค้นพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของครู ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ พฤติกรรมการบริหาร การนิเทศภายใน และอิทธิพลของเพื่อนร่วมงาน (Ross, 1999; Halpin, 1966; Coladarci & Breton, 1997; Raudenbush, Phumirat, & Kamali, 1992; Ojure, 1999)

จากแนวคิดของ Bandura (1997) Goddard (2000) และงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบในการแบ่งตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน ออกเป็น 2 ระดับ คือ ตัวแปรระดับครู ได้แก่ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การซักนำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียน และบรรยายกาศของโรงเรียน แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้ดังภาพที่ 1

ระดับที่ 2 ตัวแปรระดับโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ตัวแปรระดับครู ได้แก่ ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การซักนำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน มีอิทธิพลทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู
2. ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน การนิเทศภายใน โรงเรียน และบรรยายกาศของโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู

3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างระดับบางตัวที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู
4. ตัวแปรระดับครู ได้แก่ ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบการซักนำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน สามารถพยากรณ์การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู
5. ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน การนิเทศภายใน โรงเรียน และบรรยายกาศของโรงเรียน สามารถพยากรณ์การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดกลางสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2549 รวมทั้งสิ้น 131 โรงเรียน มีจำนวนครูทั้งหมด 3,571 คน

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 900 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์พหุระดับตามเกณฑ์ที่ Kraft & De Leeuw (1999) ได้กล่าวถึงการกำหนดขนาดของจำนวนกลุ่มในระดับที่ 2 ควรจะมีอย่างน้อย 30 กลุ่ม และแต่ละกลุ่มมีตัวอย่าง 30 คน ดังนั้นการวิจัยนี้จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในระดับที่ 2 จำนวน 30 โรงเรียน และแต่ละโรงเรียนกำหนดจำนวนตัวอย่างครึ่ง 30 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดชลบุรีออกเป็น 2 ขนาด ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ และกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง (โรงเรียนขนาดเด็กมีจำนวนครูไม่ถึง 30 คน จึงไม่นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง) สุ่มรายชื่อโรงเรียนตามสัดส่วนของจำนวนโรงเรียนในแต่ละขนาด ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 12 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลาง 18 โรงเรียน รวมเป็น 30 โรงเรียน

2. สุ่มครุภายนโรงเรียนที่สุ่มได้ในข้อ 1 ให้มีจำนวนเท่าๆ กัน โรงเรียนละ 30 คน ได้จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 900 คน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 9 ตอน มีค่าความเที่ยงระหว่าง .74 - .95 ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของครู ตอนที่ 2 การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ตอนที่ 3 ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ ตอนที่ 4 การได้เห็นตัวแบบ ตอนที่ 5 การซักนำทางสังคม ตอนที่ 6 ความเครียดในการทำงาน ตอนที่ 7 ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน ตอนที่ 8 การนิเทศภายใน โรงเรียน และตอนที่ 9 บรรยายกาศของโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบสอบถามถึงครูที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างระหว่างวันที่ 5 - 23 กุมภาพันธ์ 2550 ได้แบบสอบถามกลับคืนมาเป็นฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 851 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.56

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบี่ยง ค่าความโถง และค่าร้อยละ วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับครุและระดับโรงเรียนกับการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู และวิเคราะห์โดยเดลเซ็นระดับลดหลั่น (Hierarchical linear modeling) ด้วยโปรแกรม HLM

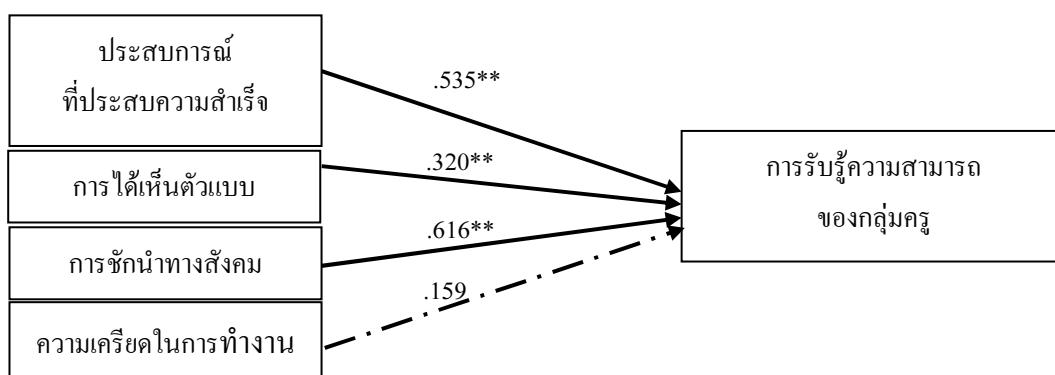
ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรระดับครุ และตัวแปรระดับโรงเรียนกับตัวแปรการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์เป็นบวกทุกค่าและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ทางสัมพันธ์อยู่ในช่วง .288 ถึง .590 ผลการวิเคราะห์โมเดลว่าง (Null Model) เมื่อใช้ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูเป็นตัวแปรตาม ปรากฏว่าค่าอิทธิพลคงที่และอิทธิพลสุ่มของตัวแปรการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสามารถนำตัวแปรอิสระระดับครุมาร่วมวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไปได้

ผลการวิเคราะห์โมเดลระดับครุ ปรากฏว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีสามตัวแปร ได้แก่ ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ และการซักนำทางสังคม ส่วนตัวแปรความเครียดในการทำงานนั้นค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางอิทธิพลคงที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ ตัวแปรอิสระดังกล่าวสามารถร่วมกันทำงานการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูได้ร้อยละ 56 รายละเอียดแสดงดังภาพที่ 2 โมเดลระดับครุสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในรูปแบบแผนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z_{\text{การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู}} = .535^{**}Z_{\text{ประสบการณ์}} + .320^{**}Z_{\text{การเห็นตัวแบบ}} + .616^{**}Z_{\text{การซักนำ}} + .159Z_{\text{ความเครียด}}$$

** p <.01

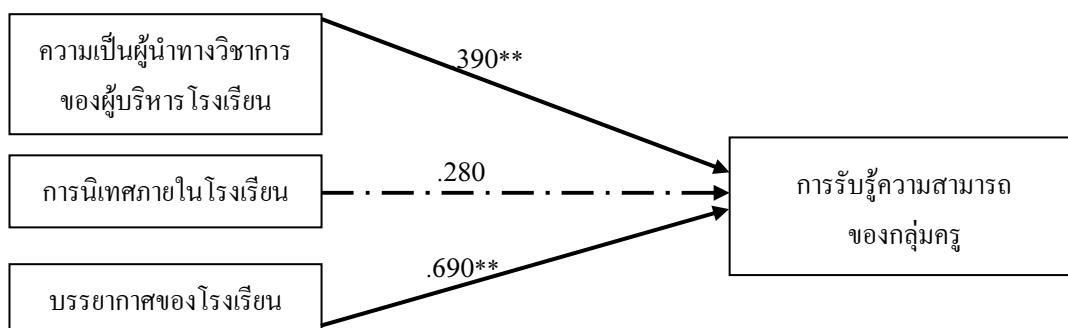
ภาพที่ 2 โมเดลระดับครุแสดงค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู

ผลการทดสอบอิทธิพลสุ่มของตัวแปรระดับครู ปรากฏว่าตัวแปรที่สื่อมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางอิทธิพลสุ่ม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงนำไปวิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรในระดับโรงเรียนต่อไป

ผลการวิเคราะห์โมเดลระดับโรงเรียนปรากฏว่า ตัวแปรที่ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางอิทธิพลคงที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน และบรรยายศาสชองโรงเรียน ส่วนการนิเทศภาษาในโรงเรียนค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางอิทธิพลคงที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพที่ 3) ตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกัน ดำเนินการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูได้ร้อยละ 44 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางอิทธิพลสุ่มของทุกตัวแปร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โมเดลระดับโรงเรียนสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ตัวแปรการรับรู้ความสามารถ ของกลุ่มครูในรูปแบบแนวมาตรฐานได้ดังนี้

$$Z_{\text{การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู}} = .390^{**} Z_{\text{ความเป็นผู้นำทางวิชาการ}} + .280 Z_{\text{การนิเทศภายใน}} + .690^{**} Z_{\text{บรรยายศาสชองโรงเรียน}}$$

** p <.01

ภาพที่ 3 โมเดลระดับโรงเรียนแสดงค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู

ผลการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับ (ตารางที่ 1) เมื่อใช้ค่าเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูของแต่ละ โรงเรียนเป็นตัวแปรตาม พิจารณาผลของตัวแปรอิสระระดับโรงเรียน พบว่า ค่าคงที่ของการวิเคราะห์ระดับโรงเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าคงที่ของการวิเคราะห์ เท่ากับ 73.784 สำหรับตัวแปรอิสระระดับโรงเรียน ได้แก่ ตัวแปรความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน การนิเทศภายใน โรงเรียน และบรรยายศาสชองโรงเรียน มีอิทธิพลต่อค่าคงที่หรือค่าเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อใช้ค่าสัมประสิทธิ์การลดด้อยของประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จเป็นตัวแปรตามปรากฏว่า ค่าคงที่ ของการวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าคงที่ของการวิเคราะห์ เท่ากับ .418 ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ตัวแปรบรรยายศาสชองโรงเรียน มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมี

ค่าสัมประสิทธิ์การผลด้อยเท่ากับ .089 ส่วนตัวแปรความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน และการนิเทศภายในโรงเรียน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อใช้ค่าสัมประสิทธิ์การผลด้อยของการได้เห็นตัวแบบเป็นตัวแปรตาม ปรากฏว่า ค่าคงที่ของ การวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าคงที่ของ การวิเคราะห์ เท่ากับ .265 ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ตัวแปรความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์การผลด้อยเท่ากับ .065 ส่วนตัวแปรการนิเทศภายในโรงเรียน และบรรยายกาศของโรงเรียน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อใช้ค่าสัมประสิทธิ์การผลด้อยของการซักนำทางสังคมเป็นตัวแปรตาม ปรากฏว่า ค่าคงที่ของ การวิเคราะห์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าคงที่ของ การวิเคราะห์ เท่ากับ .441 ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ตัวแปรบรรยายกาศของโรงเรียน มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์การผลด้อยเท่ากับ .102 ส่วนตัวแปรความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และการนิเทศภายในโรงเรียน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อใช้ค่าสัมประสิทธิ์การผลด้อยของความเครียดในการทำงานเป็นตัวแปรตาม ปรากฏว่า ค่าคงที่ของ การวิเคราะห์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าคงที่ของ การวิเคราะห์ เท่ากับ .089 ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ตัวแปรความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียน และบรรยายกาศของโรงเรียน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ไมเดลพหุระดับข้างต้น นำมาสร้างสมการทำนายการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู} = & 73.784^{**} + .208 (\text{ภาวะผู้นำ}) - .066 (\text{การนิเทศภายใน}) + .040 (\text{บรรยายกาศ}) \\ & + .418^{**}(\text{ประสบการณ์}) + .036 (\text{ประสบการณ์})(ภาวะผู้นำ) - .056 (\text{ประสบการณ์})(\text{การ} \\ & \text{นิเทศภายใน}) + .089^{**}(\text{ประสบการณ์})(\text{บรรยายกาศ}) + .265^{**}(\text{การ} \text{ได้เห็นตัวแบบ}) \\ & + .065^*(\text{การ} \text{ได้เห็นตัวแบบ})(ภาวะผู้นำ) + .005 (\text{การ} \text{ได้เห็นตัวแบบ})(\text{การนิเทศภายใน}) \\ & - .003 (\text{การ} \text{ได้เห็นตัวแบบ})(\text{บรรยายกาศ}) + .441^{**} (\text{การซักนำทางสังคม}) + .016 (\text{การ} \\ & \text{ซักนำทางสังคม})(ภาวะผู้นำ) + .034 (\text{การซักนำทางสังคม})(\text{การนิเทศภายใน}) + \\ & .102^*(\text{การซักนำทางสังคม})(\text{บรรยายกาศ}) + .089^*(\text{ความเครียดในงาน}) + .014 \\ & (\text{ความเครียดในงาน})(ภาวะผู้นำ) - .027 (\text{ความเครียดในงาน})(\text{การนิเทศภายใน}) - .017 \\ & (\text{ความเครียดในงาน})(\text{บรรยายกาศ}) \end{aligned}$$

ตัวแปรอิสระทั้งหมดในไมเดลสามารถร่วมกันทำนายการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ได้ร้อยละ 54

ผลการทดสอบอิทธิพลสุ่มของตัวแปรในไมเดลพหุระดับปรากฏว่า การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การซักนำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน ค่าอิทธิพลสุ่มนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ยังมีตัวแปรอื่นในระดับโรงเรียนหรือระดับที่สูงกว่ามีอิทธิพลต่อตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับ เมื่อใช้ค่าเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ค่าสัมประสิทธิ์การคาดถ้อยของประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การซักน้ำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน เป็นตัวแปรตาม

ตัวแปร	อิทธิพลคงที่ (Fixed Effect)			อิทธิพลสุ่ม (Random Effect)		
	Coefficient	SE	t-ratio	Parameter Variance	df	Chi-square
การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู						
Intercept						
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	.73.784**	.376	192.344	3.346**	26	82.687
การนิเทศภายในโรงเรียน	.208	.305	.681			
บรรยายภาพของโรงเรียน	-.066	.394	-.167			
บรรยายภาพของโรงเรียน	.040	.219	.184			
ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ						
Intercept	.418**	.063	6.650	.042**	26	53.226
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	.036	.037	.996			
การนิเทศภายในโรงเรียน	-.056	.041	-1.353			
บรรยายภาพของโรงเรียน	.089**	.030	3.030			
การได้เห็นตัวแบบ						
Intercept	.265**	.078	3.423	.045**	26	65.183
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	.065*	.031	2.087			
การนิเทศภายในโรงเรียน	.005	.047	.102			
บรรยายภาพของโรงเรียน	-.003	.041	-.083			
การซักน้ำทางสังคม						
Intercept	.441**	.064	6.884	.039**	26	47.637
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	.016	.034	.479			
การนิเทศภายในโรงเรียน	.034	.053	.643			
บรรยายภาพของโรงเรียน	.102*	.038	2.655			
ความเครียดในการทำงาน						
Intercept	.089*	.039	2.303	.023**	26	60.810
ภาวะผู้นำทางวิชาการ	.014	.022	.626			
การนิเทศภายในโรงเรียน	-.027	.031	-.853			
บรรยายภาพของโรงเรียน	-.017	.023	-.739			
Within-Unit Error Variance (σ^2) = 26.681						
Deviance (D_2) = 5310.424, Deviance (D_1) = 5336.679, ผลต่างของค่าสถิติ Deviance = 26.255, df = 15, p = 0.035						

R^2 การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู = .535

* p < .05 ** p < .01

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูโดยใช้เทคนิค

การวิเคราะห์โมเดลลดเหลือ 2 ระดับ คือ ตัวแปรระดับครู ได้แก่ ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การชักนำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน และตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน การนิเทศภายใน โรงเรียน และบรรยายกาศของ โรงเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า ตัวแปรระดับครูที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุทางตรงต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ได้แก่ ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การชักนำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน ซึ่งเป็นไปตามโมเดลการรับรู้ความสามารถของบุคคลของ Bandura (1997)

ประสบการณ์ที่ครูเคยประสบความสำเร็จย่อมเป็นประสบการณ์ที่ดีในชีวิตที่นำความภาคภูมิใจมาสู่ครู ยิ่งได้รับประสบการณ์ที่ดีมากเท่าไร ยิ่งเพิ่มพูนความรู้สึกที่ดีมากขึ้น นำไปสู่ความเชื่อว่าตนมีความสามารถในการทำกิจกรรมมากขึ้น และส่งผลให้เกิดความเชื่อว่ากลุ่มครูจะสามารถทำงานให้ประสบความเร็จร่วมกันได้ การที่กลุ่มครูจะได้รับความสำเร็จในการสอนนั้นขึ้นอยู่กับการได้รับโอกาสในการทำงานร่วมกันมากขึ้นและหลากหลาย โดยเฉพาะงานนั้นค่อนข้างยากและท้าทายจะสามารถเพิ่มการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน ได้มากเมื่อทำงานได้สำเร็จ(Goddard, 2000) การได้เห็นตัวแบบที่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การได้เห็นตัวแบบหรือแบบอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันประสบความสำเร็จ จะทำให้ครูรู้สึกว่าตนเองก็น่าจะทำได้เช่นกันหากมีความพยายามมากขึ้น (Bandura, 1997) และส่งผลให้ครูรับรู้ถึงความสามารถของกลุ่มในการที่จะทำงานด้วยกันให้ประสบความสำเร็จ การชักนำทางสังคมมีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ผลการวิจัยของgodderd (Goddard, 2000) พบว่าการได้รับคำพูดชักจูง ได้รับการจูงใจด้วยคำพูดและการกระทำที่กระตุนให้ครูตระหนักรู้ในความสามารถที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วง ย่อมทำให้กลุ่มครูเชื่อว่ามีความสามารถที่จะทำกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้ และเช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Wenzel (1993) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตวิทยาและการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อการรับรู้ความสามารถในการทำงานทำของผู้เข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมสำหรับผู้ว่างงานจำนวน 115 คน ผลการวิเคราะห์อิทธิพลพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถของตนเองซึ่งวัดหลังจากอบรมไปแล้วคือ การสนับสนุนทางสังคม

ผลการศึกษานี้พบว่าความเครียดในการทำงาน มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ในระดับโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Goddard (2000) ที่พบว่าความเครียดในงานเป็นสภาวะทางกาย และอารมณ์ที่ส่งผลถึงการปฏิบัติงาน อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย ได้แก่ ปัญหาความประพฤติของนักเรียน ปัญหาด้านการเรียนการสอน ปัญหาความพึงพอใจในการทำงาน การที่ต้องประทับนุ่มคลากร hairy สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ปัญหาความขัดแย้งภายในโรงเรียน ภาวะความกดดันในการทำงานและบรรยายกาศในที่ทำงาน สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความเครียดอยู่เสมอ และภาวะเครียดบ่อย ๆ ย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาการปฏิบัติงานที่เกิดจากความเครียดบางครั้งอาจจะไม่เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของกลุ่มก็ได้

การศึกษานี้สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างระดับกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ผลการวิจัยพบว่ามีปัจจัยพนันที่มีสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างระดับบางตัวที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของ

กลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การผลดออกของการได้เห็นตัวแบบ และบรรยายกาศของโรงเรียนส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การผลดออกของการประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ และส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การผลดออกของการชักนำทางสังคม แสดงว่า โรงเรียนที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการสูง แสดงถึงความสามารถในการนำความรู้ วิธีการ ตลอดจนเทคนิคใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการจัดการศึกษา การบริหารการเรียนการสอน ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารนั้นจะชักนำครูให้เห็นตัวแบบที่ดี และจูงใจให้ครูทำงานร่วมกัน จึงส่งผลให้ครูในโรงเรียนนั้นมีการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูได้ดีกว่าโรงเรียนที่ผู้บริหารขาดภาวะผู้นำทางวิชาการ แสดงให้เห็นว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมีความสำคัญ สามารถเป็นแบบอย่างในการนำกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมายที่กำหนด รวมถึงการแก้ปัญหา การนำร่องข่าวญ และการลังใจของกลุ่มเด็ก (Halpin, 1966)

นอกจากนี้การที่บรรยายกาศของโรงเรียนส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การผลดออกของการประสบการณ์ครูที่เคยประสบความสำเร็จ แสดงให้เห็นว่าครูที่เคยมีประสบการณ์ประสบความสำเร็จถ้าได้ทำงานอยู่ในโรงเรียนที่มีบรรยายกาศของโรงเรียนดีด้วย หมายถึงสภาพการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน ในการสนับสนุนช่วยเหลือครูเพื่อให้ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ บรรยายการ เช่นนี้จะช่วยส่งเสริมให้ครูรับรู้ความสามารถของกลุ่ม ได้ดีกว่าครูที่เคยมีประสบการณ์ความสำเร็จแต่ด้องทำงานอยู่ในโรงเรียนที่บรรยายกาศของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวย การรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการที่จะทำงานร่วมกัน ให้ประสบความสำเร็จก็จะต่ำ ซึ่งให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและคณะครุภยภายในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการรับรู้ถึงความสามารถของกลุ่มครูในการที่จะทำงานร่วมกันให้ประสบผลสำเร็จ (Hoy & Miskel, 1982) นอกจากนี้บรรยายกาศของโรงเรียนยังส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การผลดออกของการชักนำทางสังคม แสดงว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนที่บรรยายกาศของโรงเรียนดีจะมีโอกาสได้รับได้รับการชักนำทางสังคมมากกว่า และส่งผลให้ครูเกิดการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกันได้มากขึ้น ซึ่งบรรยายกาศของโรงเรียนหรือสภาพการปฏิบัติงานร่วมกันโดยรวมในโรงเรียนที่สนับสนุน ช่วยเหลือกัน ชักนำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นด้านการพูด การแสดงทำท่า การรวมกลุ่มกันทำงาน จะเป็นการกระตุ้นให้ครูแต่ละคนตระหนักรู้ถึงความสามารถของคณะครุภยภายในโรงเรียน ทำให้เชื่อว่ามีความสามารถที่จะทำงานได้สำเร็จ (Goddard, 2000)

สรุป

การวิจัยนี้สังเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู โดยอาศัยทฤษฎีปัญญาทางสังคมของ Bandura (1997) เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์พหุระดับ 2 ระดับ แบ่งตัวแปรออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ตัวแปรระดับครู และระดับโรงเรียน ตัวแปรระดับครู ประกอบด้วย ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การชักนำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน ตัวแปรระดับโรงเรียน ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน การนิเทศภัยในโรงเรียน และบรรยายกาศของโรงเรียน ซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูในการทำงานร่วมกัน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรระดับครูที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ได้แก่ ประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ การได้เห็นตัวแบบ การชักนำทางสังคม และความเครียดในการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่ามีปัจจัยพันธ์ร่วมกัน

ระหว่างตัวแปรระดับโรงเรียนกับตัวแปรระดับครูที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครู ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การลดด้อยของการได้เห็นตัวแบบ และบรรยายกาศของโรงเรียนส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การลดด้อยของประสบการณ์ที่เคยประสบความสำเร็จ และส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การลดด้อยของการขักนำทางสังคม ดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องอาจจะนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเพิ่มระดับความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ทั้งภายในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ เพื่อให้เห็นตัวอย่างและสร้างความเชื่อมั่นว่ากลุ่มครูของโรงเรียนก็มีความสามารถที่จะพัฒนางานของโรงเรียนให้มีคุณภาพได้เช่นเดียวกัน

2. ผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูด้านแบบ หรือครูที่มีความสามารถทางด้านการสอนในโรงเรียน ได้แสดงบทบาทในการช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะการให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด และเป็นกำลังใจให้ครูมีความพยายามที่จะพัฒนาตน การสนับสนุนทรัพยากรครูในโรงเรียนให้แสดงความสามารถในการช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยกันอย่างต่อเนื่อง จะทำให้คุณภาพของโรงเรียนเกิดการรับรู้ความสามารถของกลุ่มซึ่งจะสร้างความมั่นใจให้กับครูว่ามีความสามารถที่จะร่วมกันปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ที่จะเกิดกับนักเรียนเป็นสำคัญ

3. ส่งเสริมบรรยายกาศของโรงเรียนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน โดยเฉพาะการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนใหม่ ๆ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ครูได้ทำงานที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพที่มีอยู่ จะทำให้ครูมีความมั่นใจในความสามารถในการทำงานร่วมกัน

4. ผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูด้านการทำงานร่วมกัน เพราะระบบงานที่เปลี่ยนแปลงจากเดิมจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ด้านการบริหารงานวิชาการ และปรับด้านความรู้ความสามารถของครูในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ครูจำเป็นต้องร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งในการจัดการเรียนการสอน การดำเนินงานให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนจะสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกในองค์กรนั้น ๆ ที่จะร่วมมือกันทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานร่วมกันจะเกิดขึ้นได้เมื่อครูมีความเชื่อและไว้วางใจเพื่อร่วมงานด้วยกันเป็นเบื้องต้น บทบาทของผู้บริหารจึงควรหากลยุทธ์ที่จะพัฒนาความเชื่อถั่งกล่าวให้เกิดกับครูและบุคลากรในโรงเรียนโดยทั่วไป

5. ควรมีการศึกษาต่อไปถึงผลของการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู เช่น ตรวจสอบว่าโรงเรียนที่มีการรับรู้ความสามารถของกลุ่มครูแตกต่างกัน จะส่งผลให้นักเรียนของโรงเรียนมีผลการเรียนรู้ต่างกันหรือไม่ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

ปณิตา นิรนด. (2547). การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการกำกับดูแลและการเรียนของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารสารวิจัยและวัดผลการศึกษานามาวิทยาลัยบูรพา, 2(1), 131-149.

สำเริง บุญเรืองรัตน์. (2540). เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรพหุคุณ. กรุงเทพฯ: ศึกษาพร.

- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W. H. Freeman.
- Coladarci, T., & Breton, W. A. (1997). Teacher efficacy, supervisor, and the special education resource-room teacher. *Journal of Educational Research*, 90(4), 230 – 239.
- Gibson, S., & Dembo, M. (1984). Teacher efficacy: A construct validation. *Journal of Educational Psychology*, 76(4), 569 - 582.
- Gilsinger, D. L. (1998). School climate and teacher absenteeism in Arizona elementary school. *Dissertation Abstracts International*, 59(5), 141.
- Goddard , R. D. (2000). Collective teacher efficacy: Its meaning, measure, and impact on student achievement. *American Educational Research Journal*, 37(2), 479 - 507.
- Goddard , R. D. (2001). Collective efficacy: A neglected construct in the study of schools and student achievement. *Journal of Educational Psychology*, 93(3), 467 - 476.
- Halpin, A. W. (1966). *Theory and research in administration*. New York : Macmillan.
- Hoy. W. K., & Miskel, C. G. (1982). *Educational Administration: Theory-research-practice* (2nd ed.). New York: Random House.
- Krafft, I., & De Leeuw, J. D. (1999). *Introducing multilevel modeling*. London: SAGE.
- Ojure, L. P. (1999). An investigation of the relationship between teachers' participation in 4 MAT fundamentals training and teachers' perception of teacher efficacy. *Dissertation Abstract International*, 59(12), 4358 - 9 - A.
- Parker, L. E. (1994). Working together: Perceived self- and collective efficacy at the workplace. *Journal of Applied Social Psychology*, 24(1), 43-59.
- Phyphakhavong, K., and others. (2007). A Causal Model of Self-Efficacy Perception on Mathematics for Grade 8 Students at Vientiane. *Journal of Educational Research and Measurement, Burapha University*, 5(2), 84-102.
- Raudenbush, S. W., Phumirat, C.,& Kamali, M. (1992). Predictors and consequences of primary teachers' sense of efficacy and students' perceptions of teaching quality in Thailand. *International Journal of Educational Research*, 17(2), 165 – 177.
- Ross, A. T. (1999). Exploring connections among teacher empowerment, teacher efficacy, transformational leadership, and student achievement. *Dissertation Abstract International*, 59(9), 3311 - A.
- Warren, L. L., & Payne, B. D. (1997). Impact of middle grades' organization on teacher efficacy and environmental perceptions. *Journal of Educational Research*, 90, 301-308.
- Wenzel, S. L. (1993). The relationship of psychological resources of social support to job procurement self – efficacy in the advantaged. *Journal of Applied Social Psychology*, 23(18), 1471 - 1497.